

**Πακέτο Εργασίας 1: Υποστήριξη της κοινότητας, ευαισθητοποίηση φορέων
και σύνδεση τοπικής κοινότητας – Ρομά οικογενειών με σχολεία**

1Α. Ευαισθητοποίηση πληθυσμού Ρομά σε θέματα κοινωνικής ένταξης – Ένταξη των παιδιών στο σχολείο και παρακολούθηση της φοίτησής τους

Στόχοι της Ενέργειας είναι:

- να διευκολυνθούν η πρόσβαση και η φοίτηση των παιδιών Ρομά στις σχολικές μονάδες υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης,
- να διευκολυνθεί η σχολική ένταξη των μαθητών/τριών της ομάδας-στόχου, ώστε να ολοκληρώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση,
- να τους δοθεί η αναγκαία υποστήριξη, προκειμένου να αναγνωρίσουν τη σημασία της τακτικής φοίτησης αλλά και να ανταποκριθούν στις σχολικές απαιτήσεις.

Η Ενέργεια θα πραγματοποιηθεί σε καταυλισμούς ή οικισμούς Ρομά, αποσκοπώντας στην ενίσχυση της πρόσβασης και της φοίτησης των παιδιών Ρομά στις μονάδες προσχολικής εκπαίδευσης μέσω των παρεμβάσεων και της δυνατότητας συνεργασίας και υποστήριξης των παιδαγωγών στις σχολικές μονάδες υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης και στους παιδικούς σταθμούς.

Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία σε όλες τις εκφάνσεις (εγγραφές παιδιών Ρομά, φοίτηση), καθώς και την ενημέρωση και πληροφόρηση των γονέων Ρομά. Ως πλαίσιο αναφοράς για τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων λειτουργούν οι στόχοι της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Οι παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- την ευαισθητοποίηση των γονιών Ρομά για την αξία της εκπαίδευσης, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, που απορρέουν από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο,
- τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παιδιών από τον οικισμό/καταυλισμό στο σχολείο,
- τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ σχολείου και οικογένειας,
- την προετοιμασία Ρομά γονέων και των παιδιών τους για τη διαδικασία μετάβασης στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα,
- την αξιοποίηση στοιχείων της γλώσσας και του πολιτισμικού κεφαλαίου των παιδιών Ρομά στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- κινητοποίηση νεαρών μητέρων, ώστε να δρουν συνεπικουρικά στις δράσεις.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Ενέργεια αυτή περιλαμβάνει παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν σε καταυλισμούς ή οικισμούς, καθώς και δυνατότητα συνεργασίας και υποστήριξης των παιδαγωγών στις σχολικές μονάδες υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης και τους παιδικούς σταθμούς. Η προσέγγιση θα στηριχθεί στις αρχές και τους στόχους της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική εφαρμογή των αξιών που πρεσβεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα έτσι, ώστε να αποδυναμωθούν εθνικά στερεότυπα, προκαταλήψεις και ρατσιστικές μορφές συμπεριφοράς.

Για την υλοποίηση της Ενέργειας θα αξιοποιηθούν κοινωνικοί/ές λειτουργοί, ψυχολόγοι και διαμεσολαβητές/τριες, καθώς και στελέχη τοπικών κοινωνικών φορέων στις περιοχές παρέμβασης της Πράξης.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας:

- θα αναζητούνται στους οικισμούς/καταυλισμούς οικογένειες Ρομά με παιδιά, προκειμένου να διευκολυνθούν οι διαδικασίες πρόσβασής τους στην προσχολική εκπαίδευση,
- θα υποστηρίζονται Ρομά μαθητές/τριες, ώστε να διασφαλίζονται η έγκαιρη προσέλευσή τους και η απρόσκοπτη φοίτησή τους στα σχολεία,
- θα προσεγγίζονται και θα υποστηρίζονται οι γονείς και κηδεμόνες τους έτσι, ώστε να οικοδομηθεί ένα σταθερό πλέγμα σχέσεων μεταξύ σχολείου και οικογένειας,
- οι διαμεσολαβητές/τριες θα φροντίζουν, ώστε οι Ρομά γονείς να εξασφαλίζουν βιβλιάριο υγείας για τα παιδιά τους και να κάνουν τα αναγκαία εμβόλια,
- οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί θα επισκέπτονται οικισμούς/καταυλισμούς, οργανώνοντας και υλοποιώντας κύκλους μαθημάτων υγιεινής και διατροφής, σε συνεργασία πάντα με τον/τη συνεργάτη/ίδα ρόμικης καταγωγής και την ομάδα ψυχοκοινωνικής στήριξης,
- τα νήπια θα μαθαίνουν πώς να αυτοεξυπηρετούνται και θα προετοιμάζονται για την εισαγωγή τους στην προσχολική εκπαίδευση,
- θα οργανώνονται στους οικισμούς/καταυλισμούς τμήματα προετοιμασίας των προνηπίων και νηπίων καθώς και παιδιών Α' δημοτικού για τη μετάβασή τους στο αντίστοιχο σχολείο, ενημερώνοντας έγκαιρα και κατάλληλα τα νηπιαγωγεία υποδοχής.

Η Πράξη, αφού λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής παρέμβασης και στη συνέχεια τις εκπαιδευτικές ανάγκες (τον αριθμό παιδιών Ρομά, την ηλικία τους, το επίπεδο γνώσεων, τη διδακτική ή άλλη υποστήριξη που τυχόν έχουν από άλλο Πρόγραμμα, τις προτάσεις των διδασκόντων/ουσών) διαμορφώνει το σχέδιο δράσης κάθε περιοχής και το εξειδικεύει για κάθε ομάδα μαθητών/τριών.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου οι συνεργάτες/ιδες του Προγράμματος καλούνται με την έναρξη της Πράξης και κάθε σχολικής χρονιάς να συγκεντρώσουν από κάθε περιοχή

παρέμβασης, καθώς και από τα σχολεία της, όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τον σχεδιασμό των παρεμβατικών δραστηριοτήτων.

Αναλυτικότερα:

Ένταξη των παιδιών στο σχολείο και παρακολούθηση της φοίτησης

Στόχοι της Ενέργειας αυτής είναι η σύνδεση του οικισμού ή καταυλισμού Ρομά με το σχολείο και η διευκόλυνση της πρόσβασης και της σταδιακής ένταξης αυτών των παιδιών στο σχολείο.

Η Πράξη θα συνεργαστεί με κοινωνικούς/ές λειτουργούς και άλλα μέλη του δικτύου συνεργατών/ιδών, οι οποίοι θα αναλάβουν να εργαστούν για την έγκαιρη προσέλευση των παιδιών στο σχολείο. Επιπλέον, θα παρακολουθούν την πορεία των μαθητών/τριών, ώστε να είναι ενήμεροι/ες για τις συγκεκριμένες ανάγκες τόσο των μαθητών/τριών όσο και των σχολείων της περιοχής ευθύνης τους, προκειμένου να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων που εμποδίζουν τη φοίτηση των μαθητών/τριών της ομάδας-στόχου.

Στο έργο τους αυτό υποστηρίζονται – όπου κριθεί αναγκαίο – από διαμεσολαβητές/τριες, μέλη του δικτύου συνεργατών/ιδών, οι οποίοι/ες παρέχουν στήριξη στις οικογένειες των Ρομά μαθητών/τριών και βοηθούν στη διαχείριση προβλημάτων που προκύπτουν σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία.

Θα αξιοποιηθούν συνεργάτες/ιδες της Πράξης (κοινωνικοί/ές λειτουργοί, παιδαγωγοί, διαμεσολαβητές/τριες και συνεργάτες/ιδες με ρόλο συντονιστή/τριας), καθώς και μέλη των τοπικών κοινωνικών φορέων, εφόσον τέτοιοι φορείς υπάρχουν και λειτουργούν.

Οι παραπάνω ειδικότητες θα λειτουργούν ως ομάδα παρατήρησης και ενεργοποίησης, θα βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία και συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς, τη διεύθυνση του σχολείου, με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση δυσκολιών και εμποδίων στη φοίτηση.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο αυτής της Ενέργειας προβλέπεται η εμπλοκή συνεργατών/ιδών δικτύου. Η κάθε ομάδα συνεργατών/ιδών θα έχει υπό την ευθύνη της ορισμένο αριθμό σχολικών μονάδων παρέμβασης – παρακολούθησης της σχολικής διαρροής – ανάλογα με τον δείκτη ανά Περιφέρεια υλοποίησης της Πράξης.

Στις αρμοδιότητες των μελών του δικτύου ανήκουν η καταγραφή, παρακολούθηση και στήριξη των Ρομά μαθητών/τριών, με στόχο την αποτροπή διαρροών, ιδιαίτερα στο πρώτο κρίσιμο διάστημα της σχολικής ένταξης και φοίτησης.

Επίσης, προβλέπεται διαμεσολάβηση ανάμεσα στο σχολείο, την οικογένεια, τους θεσμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, καθώς και τις κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΑΙΘ, με στόχο την ακώλυτη εγγραφή και φοίτηση παιδιών Ρομά στο σχολείο.

Η ανάπτυξη δικτύου συνεργασίας με τους συλλογικούς φορείς των Ρομά, καθώς και με κοινωνικούς φορείς που δραστηριοποιούνται υπέρ των συμφερόντων του πληθυσμού αυτού, κρίνεται επίσης απαραίτητη.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Σταδιακή γενίκευση της παρέμβασης, ώστε να ενισχυθεί ο αριθμός ωφελούμενων Ρομά μαθητών/τριών
- Υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με στόχο τη βελτίωση της επίδοσης όλων των μαθητών/τριών, Ρομά και μη Ρομά
- Υποστήριξη των διαδικασιών ένταξης των Ρομά μαθητών/τριών σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Ενίσχυση του παιδαγωγικού αποτελέσματος των συνεργαζόμενων με το Πρόγραμμα σχολικών μονάδων
- Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής

1B. Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης

Στόχοι της Ενέργειας είναι:

- η συνεργασία ψυχολόγων και σχολείου, και ειδικότερα η συνεργασία μεταξύ ψυχολόγων και μαθητών/τριών Ρομά, ώστε να υποστηριχθούν σε ατομικό και ομαδικό πλαίσιο για τη φοίτησή τους στο σχολείο,
- η συνεργασία ψυχολόγων και εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων με τις οποίες το Πρόγραμμα συνεργάζεται, για την παρακολούθηση και μείωση της σχολικής διαρροής, με έμφαση στην ψυχολογική συμβουλευτική και υποστήριξη των εκπαιδευτικών στο έργο τους, ώστε να ενισχυθεί η διαδικασία φοίτησης και δυναμικής ένταξης των μαθητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία και τη σχολική κοινότητα και, παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί να αισθάνονται μεγαλύτερη ασφάλεια στην επιτέλεση του έργου τους,
- η συνεργασία ψυχολόγων με τους γονείς Ρομά, ώστε να λάβουν ψυχολογική υποστήριξη και υπηρεσίες συμβουλευτικής που θα τους ευαισθητοποιήσουν στο θέμα της φοίτησης των παιδιών τους στο σχολείο και οι ίδιοι/ες να ενισχυθούν για να στηρίξουν την προσπάθεια των παιδιών τους,
- η συνεργασία ψυχολόγων με τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων των σχολικών μονάδων παρέμβασης με έμφαση στη γεφύρωση αντιλήψεων και στην αλλαγή στερεοτυπικά δομημένων αντιλήψεων που πιθανόν να υπάρχουν, για τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών ομάδων και την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των Ρομά στην τοπική κοινωνία,
- η βελτίωση της συνολικότερης δυναμικής του σχολείου στη βάση όρων ισότητας, συλλογικότητας και εξωστρέφειας.

Οι παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν τακτικές επισκέψεις των ψυχολόγων στους οικισμούς/καταυλισμούς στους οποίους παρεμβαίνει η Πράξη. Οι επιστημονικοί συνεργάτες/ιδες (ψυχολόγοι) θα συνεργάζονται με τους/τις εκπαιδευτικούς και τους γονείς και θα παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο σύνολο της μαθητικής κοινότητας. Επίσης, εφόσον υπάρχουν, θα συνεργάζονται με τους/τις ψυχολόγους και τους/τις κοινωνικούς/ές λειτουργούς των σχολείων παρέμβασης και των κέντρων κοινότητας. Στο πλαίσιο αυτής της Ενέργειας, θα εφαρμοστούν και θα αξιολογηθούν οι παρεμβάσεις για την παρεχόμενη ψυχολογική υποστήριξη των μαθητών/τριών, λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Για τη βέλτιστη υποστήριξη των Ρομά μαθητών/τριών η ομάδα συνεργατών/ιδών της Πράξης (ψυχολόγοι και κοινωνικοί/ές λειτουργοί) θα πραγματοποιήσει τα ακόλουθα:

α) καταγραφή ψυχοκοινωνικών αναγκών των Ρομά μαθητών/τριών, των οικογενειών τους και των εκπαιδευτικών που εργάζονται σε σχολικές μονάδες, στις οποίες φοιτούν οι Ρομά μαθητές/τριες,

β) διαμόρφωση μοντέλου ψυχοκοινωνικής παρέμβασης σε ομάδες μαθητών/τριών ρόμικης καταγωγής,

γ) αξιολόγηση των αναγκών ψυχολογικής παρέμβασης του Ρομά πληθυσμού παρέμβασης και κατάρτιση πλαισίου ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης ανάλογα με το είδος και τη βαρύτητα των περιπτώσεων σε κάθε οικισμό παρέμβασης. Η παρέμβαση θα αφορά την ατομική και ομαδική ψυχολογική συμβουλευτική με έμφαση στις μαθησιακές δυσκολίες, την αυτο-αντίληψη και αυτο-αποτελεσματικότητα, την κοινωνική ταυτότητα, την ετερότητα και τη διαχείριση των σχέσεων σε διομαδικό επίπεδο ανάλυσης,

δ) επέκταση των δράσεων – αξιολόγηση του παραχθέντος έργου.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Σχεδιασμός και χορήγηση αξιόπιστων εργαλείων καταγραφής των αναγκών της ομάδας-στόχου
- Πλήρης καταγραφή των αναγκών των μαθητών/τριών των σχολικών μονάδων, των εκπαιδευτικών και των γονέων
- Ολοκληρωμένη σχεδίαση των επιμέρους στόχων και δραστηριοτήτων των παρεμβάσεων ψυχοκοινωνικής στήριξης
- Παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης σε όσους/ες από τους/τις Ρομά μαθητές/τριες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες και προβλήματα σταθερής σχολικής φοίτησης και σχολικής επίδοσης
- Εμπλοκή και ενίσχυση των εκπαιδευτικών στις παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην αποκατάσταση δυσκολιών και προβλημάτων επικοινωνίας των μαθητών/τριών

1Γ. Οργάνωση, λειτουργία και ενίσχυση της πρόσβασης των ενηλίκων στις δομές διά βίου μάθησης και εκπαίδευση εφήβων που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση

Στόχος της Ενέργειας είναι η δημιουργία συνθηκών για ενθάρρυνση των αναλφάβητων Ρομά να ενταχθούν σε τμήμα αλφαριθμητισμού. Οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί της Πράξης, σε συνεργασία με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες και τους/τις ψυχολόγους, θα διερευνήσουν στους καταυλισμούς/οικισμούς και θα εντοπίσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των νέων Ρομά και ιδιαίτερα των οικογενειών των μαθητών/τριών (κυρίως σε νεαρές μητέρες), προκειμένου να τους παρέχουν καθοδήγηση αναφορικά με την εκπαίδευση των παιδιών τους και να τους/τις ενθαρρύνουν στη συμμετοχή τους σε προγράμματα αλφαριθμητισμού, με στόχο τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις για το απολυτήριο δημοτικού ή/και στην εγγραφή και φοίτησή τους σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) και να διευκολύνουν την πρόσβασή τους σε αυτά, αλλά και στη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικές δομές και προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών νέων και ενηλίκων Ρομά
- Σχεδιασμός των επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων βάσει της διερεύνησης αναγκών
- Ενημέρωση των Ρομά γονέων με πληροφορίες και γνώσεις σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση γενικότερα και το σχολείο ειδικότερα με στόχο την αποδόμηση των φόβων τους απέναντι στον εκπαιδευτικό θεσμό και την ενδυνάμωση της αυτοπεποίθησής τους ως συνομιλητών/τριών του σχολείου
- Παραγωγή κατάλληλου επιμορφωτικού υλικού και οργάνωση σχολών Ρομά γονέων σε επιλεγμένες περιοχές της χώρας, προκειμένου αυτοί να υποβοηθηθούν σε θέματα που αφορούν τόσο την εκπαίδευση όσο και την ανατροφή των παιδιών τους
- Συνεργασία με τα θεσμοθετημένα από την πολιτεία ΣΔΕ. Η συνεργασία αφορά: α) την προετοιμασία των ενδιαφερομένων για τη φοίτησή τους σε αυτά, β) την επίλυση προβλημάτων που είναι πιθανό να παρουσιαστούν (πιστοποιητικά, δυνατότητα τακτικής φοίτησης) και γ) την ενίσχυση των συμμετεχόντων/ουσών σε όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Αναθεώρηση αυταρχικών και αντιπαιδαγωγικών πρακτικών στην οικογένεια, ενημέρωση για τα δικαιώματα των κοριτσιών, γνώση της ισχύουσας εκπαιδευτικής και άλλης νομοθεσίας. Παράλληλα, αναμένεται η ενδυνάμωση των γυναικών Ρομά μέσα από προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης σε επίπεδο προσωπικό και συλλογικό, η ενίσχυση της αυτο-εικόνας και της αυτοπεποίθησης νεαρών κοριτσιών Ρομά σε προσωπικό, επαγγελματικό και κοινωνικό επίπεδο και η ανάδειξη του σημαντικού τους ρόλου στην κοινωνία.

- Άμβλυωση των αρνητικών στερεοτύπων, της προκατάληψης στο σώμα των εκπαιδευτικών, των τοπικών αρχών και της κοινωνίας ευρύτερα, με στόχο τη διαμόρφωση θετικής εικόνας και θετικής στάσης απέναντι στην κοινωνική ομάδα των Ρομά, με συνεπακόλουθη τη μείωση της παραβατικότητας από την πλευρά τους.

1Δ. Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας

Στόχος της Ενέργειας είναι να δημιουργηθούν γέφυρες επικοινωνίας και συνεργασίας των σχολείων στα οποία φοιτούν παιδιά Ρομά με τις οικογένειες και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας.

Οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί και υπόλοιποι/ες συνεργάτες/ιδες της Πράξης προβλέπεται να πραγματοποιούν παρεμβάσεις στους καταυλισμούς/οικισμούς για να ευαισθητοποιήσουν και να εξοικειώσουν τους γονείς με την αξία και το περιβάλλον του σχολείου, ώστε στη συνέχεια να διευκολύνουν την παρουσία τους στο σχολείο (ενημέρωση από τους/τις εκπαιδευτικούς για τη σχολική εξέλιξη των παιδιών τους, συμμετοχή στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων, παρακολούθηση σχολικών εκδηλώσεων κ.ά.).

Επιπρόσθετα, οι κοινωνικοί/ές λειτουργοί και οι υπόλοιποι/ες συνεργάτες/ιδες της Πράξης σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς θα εντάξουν στις παρεμβάσεις τους και δραστηριότητες οι οποίες εμπλέκουν τους γονείς των μαθητών/τριών. Επίσης, θα επεξεργάζονται τεχνικές και δραστηριότητες με τις οποίες παιδιά και γονείς (κυρίως μητέρες) μαθαίνουν μαζί.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα αφορά επίσης την εφαρμογή δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και εμπύχωσης που θα πραγματοποιούνται σε συνεργασία με συναφείς προς την ενέργεια φορείς της τοπικής κοινότητας ή δήμου (π.χ. Κέντρο Κοινότητας, Δημοτικό Ωδείο). Στις δραστηριότητες θα συμμετέχει Ρομά και μη Ρομά πληθυσμός.

Παράλληλα, στο πλαίσιο συνεργασίας του Προγράμματος με τα Κέντρα Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, μπορεί να υπάρξει συμβουλευτική υποστήριξη από τους/τις συνεργάτες/ιδες-συντονιστές/τριες ως προς τις παρεμβατικές τους δραστηριότητες για την ένταξη στο σχολικό περιβάλλον των παιδιών Ρομά σχολικής ηλικίας και των οικογενειών τους, μέσω της συμμετοχής τους σε επιμορφωτικές δραστηριότητες, σε κοινές εκπαιδευτικές και εμπυχωτικές δραστηριότητες κ.λπ.

Τέλος, θα πραγματοποιούνται επιμέρους παρεμβάσεις σε συνεργασία με συλλογικούς φορείς, φορείς Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (π.χ. Γιατροί του κόσμου, ΠΡΑΞΙΣ, Κοινωνικό Εργαστήριο Ελλάδα, κ.λπ.), φορείς Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου (Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων, UNESCO, ΙΑΚ, κ.λπ.) τοπικές και εθνικές υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και υγείας κ.λπ. καθώς και δίκτυα συνεργασίας του Προγράμματος με τους συλλογικούς φορείς των Ρομά π.χ. Δίκτυο ROM, Heromact, Πολιτιστικός σύλλογος Ελλήνων Ρομ «Η ΕΛΠΙΔΑ» κ.λπ.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η μεθοδολογία υλοποίησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) προσδιορισμό των περιοχών εφαρμογής,

β) οργάνωση και λειτουργία τμημάτων για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας για τους γονείς σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς ή/και τους δήμους, εφόσον παρέχουν μαθήματα Ελληνικών δωρεάν,

γ) οργάνωση και λειτουργία εκπαιδευτικών και εμπυχωτικών δραστηριοτήτων που θα συμμετέχουν οι οικογένειες Ρομά (γονείς/κηδεμόνες με τα παιδιά τους) σε συνεργασία με συλλογικούς φορείς, φορείς Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Κέντρα Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κ.ά.,

δ) επιμορφωτικές παρεμβάσεις προς την πλευρά των μη Ρομά γονέων, των εκπαιδευτικών και των τοπικών αρχών για την εξασφάλιση υποστήριξης στην επιχειρούμενη ενταξιακή διεργασία των Ρομά.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Ενθάρρυνση εκπαιδευτικών των σχολείων όπου παρακολουθείται η σχολική διαρροή, ώστε να ενισχυθεί η επικοινωνία τους με τις οικογένειες των μαθητών/τριών τους άμεσα ή με τη βοήθεια του/της διαμεσολαβητή/τριας
- Υποστήριξη των γονέων των μαθητών/τριών για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία, με τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας
- Ενθάρρυνση για συμμετοχική και ενεργητική παρουσία των γονέων των μαθητών/τριών της ομάδας-στόχου στο σχολείο
- Ενίσχυση της εμπιστοσύνης των Ρομά γονέων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
- Έγκαιρη πρόληψη και αντιμετώπιση εκπαιδευτικών και άλλων θεμάτων των Ρομά μαθητών/τριών
- Ανάπτυξη καναλιών επικοινωνίας μεταξύ του σχολείου και των οικογενειών των μαθητών/τριών
- Βελτίωση της πρόσβασης των γονέων στη δημόσια διοίκηση.